

LR VYRIAUSYBEI
LR FINANSŲ MINISTERIJAI

KOPIJA: LR PREZIDENTŪRAI

2015 m. birželio 30 d., Vilnius

DĖL NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ DALYVAVIMO 2014-2020 METŲ ES FINANSINĖS PERSPEKTYVOS ĮGYVENDINIME

Nacionalinė NVO koalicija, įvertinusi 2007-2013 metų Europos Sąjungos (toliau – ES) finansinės perspektyvos nevyriausybinių organizacijų (toliau – NVO) pasiekimų rodiklius bei atlikusi kitų institucijų parengtų analizių¹ vertinimą, teikia LR Vyriausybei pasiūlymus, siekiant paskatinti geresnę 2014-2020 metų finansinės perspektyvos investavimo modelį Lietuvoje. Tuo pačiu reiškiamo susirūpinimą dėl per mažo nevyriausybinių organizacijų įtraukimo į 2014-2020 metų ES struktūrinių investicijų įgyvendinimo procesus.

Siekiant užtikrinti tinkamą 2014-2020 metų ES struktūrinių investicijų bei ES partnerystės principo įgyvendinimą, taip pat ir kitus Lietuvos strateginius siekius, apibrėžtus Lietuvos strategijoje 2030, Nacionalinėje pažangos programoje 2014-2020, Viešojo valdymo tobulinimo programoje bei Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijose Lietuvai

siūloma:

- ✓ *Stiprinti ir remti Lietuvos nevyriausybinių organizacijų sektoriaus veiklos gebėjimus ir institucinį stiprinimą, didinti galimybes įtraukti NVO sektorių formuojant, strategiškai planuojant ir teikiant viešąsias paslaugas, taip pat ir numatant didesnes finansavimo galimybes NVO sektoriui (ištrauka iš EBPO rekomendacijų Lietuvai)*
- ✓ Įtraukti nevyriausybines organizacijas į visas institucionalizuotas partnerystės formas visuose lygmenyse (nacionaliniu, sektoriniu, teritoriniu) ir etapuose (programavimo, įgyvendinimo, stebėsenos bei vertinimo);
- ✓ Užtikrinti, jog ministerijų planuojamos struktūrinių investicijų priemonės būtų derinamos su NVO atstovais bei sudaromos galimybės NVO sektoriui dalyvauti struktūrinių investicijų įgyvendinime.

Formuojant konkrečias ES struktūrinių investicijų priemones, numatyti:

- **Finansų ministerijai** specialią Techninės paramos (11, 12 prioritetai) priemonę, skirtą finansuoti asocijuotų NVO gebėjimams stiprinti, įgyvendinant ES struktūrinių investicijų programą. Šios priemonės biudžetui skirti ne mažiau kaip 10 mln. EUR 2014-2020 metų laikotarpiui. Priemonės įgyvendinimui, t.y. pareiškėjų (tik asocijuotų NVO paraiškoms) projektų administravimui paskirti Europos Socialinio fondo agentūrą arba Centrinę projektų valdymo agentūrą.
- **Vidaus reikalų ministerijos** (10 prioritetą) priemonėse numatyti, jog 1, 2 ir 3 uždavinių įgyvendinime galimi pareiškėjai būtų ir NVO, kurios savo veikla prisideda prie viešojo valdymo reformų bei turi galimybes įgyvendinti projektus, kuriais įgyvendinami Viešojo valdymo tobulinimo programoje numatyti uždaviniai. Įgyvendinant 10 prioriteto uždavinius turi būti numatyta atskira priemonė NVO dalyvauti formuojant ir įgyvendinant viešąją politiką įvairiose srityse bei užtikrinta partnerystė ir bendrų projektų įgyvendinimas tarp viešojo sektoriaus institucijų ir nevyriausybinių organizacijų. Taip pat numatyti, jog 10 prioriteto 5 uždavinio naudos gavėjai gali būti ir NVO atstovai, ne tik viešojo administravimo institucijų darbuotojai.

¹ Viešosios politikos ir vadybos institutas “ES struktūrinės paramos rezultatyvumo ir poveikio viešojo valdymo tobulinimui vertinimas veiksmų programų prioritetų įgyvendinimo priemonių / projektų lygiu, 2014”; **Nevyriausybinių organizacijų informacijos ir paramos centras** “Nevyriausybinių organizacijų ir valstybinio sektorių bendradarbiavimas, 2014” studija.

- **Švietimo ir mokslo ministerijai** (9 prioritetas) numatyti, jog 9.1.3 (I); 9.1.3. (IV); 9.2.2. (II); 9.2.2. (III); 9.4.2 (II); 9.4.2. (III) uždaviniai būtų programuojami taip, jog galimi pareiškėjai būtų NVO sektoriaus subjektai. Šiuo atžvilgiu Būtina atsižvelgti į 2007-2013 laikotarpio gerą patirtį, kuomet projektai buvo finansuoti pagal Valstybės projektų planavimo Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 2 prioriteto „Mokymasis visą gyvenimą“ VP1-2.2-ŠMM-10-V priemonę „Neformaliojo švietimo paslaugų plėtra“. Šios priemonės metu ne pelno subjektai (tarp jų dauguma NVO) tinkamai ir efektyviai įgyvendino projektus. Verta paminėti, jog poreikis tokios priemonės projektams buvo kelis kartus didesnis, nei numatytas biudžetas tų projektų finansavimui.
- **Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai** (7 ir 8 prioritetai) numatyti, jog šių prioritetų uždavinių bei priemonių formavime ir įgyvendinime dalyvautų NVO subjektai, vykdytys veiklą socialinės apsaugos, jaunimo, vaikų, neįgaliųjų, skurdo ir socialinės atskirties mažinimo, žmogaus teisių gynimo bei kitose su prioritetais susijusiose srityse.
- **Sveikatos apsaugos ministerijai** (8 prioritetas) numatyti, jog planuojamos priemonės (ypatingai 8.4.2) būtų skirtos ne tik specialistų (profesinėms) NVO, bet ir pacientų bei kitos NVO.

Visų šiame rašte išvardintų ministerijų prašome įtraukti NVO atstovus į darbo grupes, kurios formuoja ES struktūrinių investicijų priemones. Atstovus į darbo grupes deleguotų Nacionalinė NVO koalicija.

Nacionalinės NVO koalicijos² vardu,

Martinus Žaltauskas
Nevyriausybinių organizacijų informacijos ir paramos centro direktorius

NACIONALINĖS NVO KOALICIJOS NARIAI

1. Lietuvos jaunimo organizacijų Taryba
2. Aplinkosaugos koalicija
3. Lietuvos neįgaliųjų forumas
4. Lietuvos moterų lobistinė organizacija
5. Lietuvos vietos bendruomenių organizacijų sąjunga
6. Nacionalinis skurdo mažinimo organizacijų tinklas
7. Nacionalinė vystomojo bendradarbiavimo organizacijų platforma
8. NVO vaikams konfederacija
9. Žmogaus teisių koalicija
10. Lietuvos pacientų organizacijų atstovų taryba
11. Lietuvos vartotojų organizacijų aljansas
12. Lietuvos meno kūrėjų asociacija
13. Nevvyriausybinių organizacijų informacijos ir paramos centras (koalicijos koordinorius)

² 2014 m. spalio mėn. 16 d. didžiausios Lietuvoje veikiančios skėtinės nevyriausybinių organizacijos (toliau - NVO), vienijančios įvairiose viešosios politikos srityse veikiančias NVO, pasirašė asociacijos sutartį, pagal kurią įsipareigojo veikti kartu stiprinant nevyriausybinių sektorių, plėtojant pilietinę visuomenę bei įgyvendinant Lietuvos Respublikos Nevvyriausybinių organizacijų plėtros įstatymą. Asociacijos sutartį pasirašė 12 skėtinių įvairiose srityse Lietuvoje veikiančių NVO, kurios vienija per 1500 nevyriausybinių organizacijų ir kurių veikloje narystės pagrindu dalyvauja daugiau kaip 500 tūkstančių šalies gyventojų. <http://www.3sektorius.lt/nisc/nacionaline-nvo-koalicija/koalicijos-nariai/>